

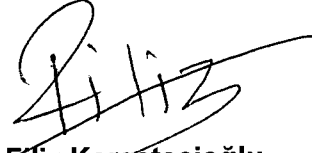
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 153
Tarih : 03.12.2015

564

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Sema Ramazanoğlu** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz Kerestecioğlu
İstanbul Milletvekili

2011 Nüfus ve Konut Araştırması verilerine göre Türkiye'de "en az bir engeli olan (üç ve daha yukarı yaş) nüfusun oranı %6,9'dur (4.876.000 kişi). Fakat açık ki, Türkiye'de engelliler toplumdaki diğer bireyler ile eşit koşullarda yaşayamıyorlar. Kentler ve kamunun faaliyet gösterdiği binalar engelliler için erişilebilir değil, engelli nüfusun yalnızca %20.1'i bir işte çalışıyor, engelli raporu alma koşulları zorlaştırıldığından engelli olan birçok kişinin hakkı gasp ediliyor, engellilik durumu değişmeyecek engellilere dahi 1-2 yıl süreyle rapor verilerek engelliler her işlem için tekrar rapor almak zorunda bırakılıyor, evde bakım aylığı ve sakatlık maaşı kriterleri giderek ağırlaştırılarak pek çok engellinin maaşı kesiliyor. Özetle, engelliler, maalesef eğitimsiz, işsiz ve güvencesiz bırakılıyorlar; yani "engelleniyorlar".

Bildiğiniz gibi; topluma açık kamusal tüm alanların engelsizleştirilmesine yönelik 01.07.2012 tarihli ve 5378 sayılı Özürlüler Kanunu, çalışmaların tamamlanması için kurumlara sekiz yıllık bir süre vermişti. Bu süre, 6 Temmuz 2013 tarihinde dolmuş, iki yılın dolmasını takiben komisyonlar tarafından, kurumlarını engelsiz hale getirmeyen kuruluşlara beş yüz bin liraya kadar para cezası verilmesi öngörülmüştü. Bu iki yıllık süre de 7 Temmuz 2015 tarihi ile dolmuştur.

Ne var ki, engellilerle çalışan STK'larla yapılan görüşmelere dayanarak hazırlanan "Mevzuattan Uygulamaya Engelli Hakları İzleme Raporu"nda, izleme ve denetleme yapmakla yükümlü olan Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonları'nın bağımsız çalışmadığı, yapılan düzenlemelerin standarda uygun olmadığı, komisyon üyesi devlet memurlarının kamu dayanışma refleksiyle hareket ettiği, denetleyen kişilerin yeterince eğitim almamış olduğu ve denetlimlere yeterli zamanın ayrılmadığı belirtilmiştir.

İstihdamda da engelliler önemli sorunlarla karşılaşmaktadır. 2014 yılı sonu itibariyle devlet kadrolarında 60 bin 731 engelli memur çalıştırılması gerekmektedirken, sadece 36 bin 165 engelli memur çalıştırılmakta; kamuda 24.566 kişilik engelli personel açığı bulunmaktadır.

Bildiğiniz gibi, dezavantajlılığı yaratan, engellilik veya sakatlık değil; engellilere yönelik önyargılar ve kamu politikalarıdır.

Bu bağlamda;

1) Erişilebilirlik İzleme Sistemi veri tabanında illere göre kamunun faaliyet gösterdiği kaç bina bulunmaktadır, kaçının denetimi yapılmıştır ve kaç erişilebilirdir? İzleme ve denetleme yapması gereken EİDK'ler kaç bina için kurumlara idari para cezası kesmiştir?

2) Erişilebilirliğin artırılması için Bakanlığınızın teşvik, kampanya, toplumsal farkındalık, eğitim gibi çalışmaları var mıdır?

- 3) Erişilebilirlik ve evrensel tasarım gibi konuların tüm mimarlık ve mühendislik fakültelerinde zorunlu ders olarak okutulması için Bakanlığınız Yüksek Öğretim Kurumu ile herhangi bir çalışma yapmakta mıdır?
- 4) Bilgi ve teknolojilerinde erişilebilirlik için Bakanlığınızca ne gibi düzenlemeler yapılmıştır? Kamuda işaret dili bilen personel sayısı kaçtır?
- 5) Mevcut durumda, Bakanlığınızın paylaştığı verilerde görüldüğü üzere görme ve işitme engelli bireyler bakımından yapılan erişilebilirlik düzenlemeleri oldukça sınırlıdır. Görme ve işitme engelli bireyler bakımından düzenlemelerin yaygınlaştırılması için Bakanlığınızın oluşturduğu bir takvim var mıdır?
- 6) Tanındıkları ve tanımadıkları tarafından fiziksel, cinsel, sözel ve psikolojik şiddete maruz kalan, kadın oldukları için daha fazla zorlukla karşılaşan kadın engellilere yönelik Bakanlığınızın özel bir çalışması var mıdır?
- 7) Kamu kesiminde boş engelli kadroları için yerleştirme yapılacak mıdır?
- 8) Kamuda istihdam edilen engellilerin çoğu, düşük eğitim seviyelerinden bireylerin istihdam edildiği yardımcı hizmetlerde çalışmaktadır. Bakanlığınızın engellilerin üst ve orta düzeyde görevlendirilmesini engelleyen faktörlerle ilgili bir araştırması var mıdır? Bakanlığınız, engelli personelin üst ve orta düzeyde görevlendirilmesini teşvik eden bir çalışma yürütmekte midir?
- 9) İşyerinde yaygın biçimde mobbinge maruz kalan engelli bireylerin istihdam süreçlerindeki haklarının engelli işçilere ve patronlara anlatılması yönünde Bakanlığınızın bir planı var mıdır?
- 10) Engellilerin rapor alırken karşılaştığı sorunları çözmek; raporların engellinin bireysel yeteneklerini değerlendirmeye dahil edebilecek sosyal hizmet uzmanı, özel eğitim uzmanı gibi alanda yetkin uzmanlarca verilmesini sağlamak için Bakanlığınız bir çalışma yürütmekte midir?
- 11) Evde bakım aylığı ve sakatlık maaşından gelire bağlı olmaksızın tüm engelli bireylerin faydalanması; böylece engellilerin yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesi için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?